

РУССКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЪОВИНИ ЮГОСЛАВИИ

Виходва нажди тидзель. - Предплати на рок 10 дина, за пол рока 30 дина. За Америку и други краи 2 долари рочне.

Предплату и иштик писма до Редакцији и Управи треба послати на адресу: „Руски Новини“ Пиншкоревци (Югославия).

10-рочница „Руских Новиных“.

Наше „Руски Новини“ навршели гих дѣлох 10 роки виходзения. Перше число вишло початком децембра 1924. року.

10 роки за „Руски Новини“ — перши и едни новини Русинох у Югославии, то краини час и ведно доказ културней свидомости руского народа и його любви ту спойому. Бо нас маика горсточка и ту тому зме ронати, а ипак зме ше указали як културни народ, котри розуми потребу просвити и напредованя.

Заслуга то нашеи „Просвити“ котра пред 10 роки почала „Руски Новини“ издавац и зос тим указала, же вона створена за наш народ, же ше стара за його просвитне напредоване. И да „Просвита“ до терма ниц не зробела, лем цо дала попрѣ Календар и руски шкодеки кнѣшки свойому народу и „Руски Новини“, уж зос тим заслужела „Просвита“ велике признање. И ту не вредзи ниц притваране кояких „батогаших“, же „Просвита“ не народна, не руска, бо уж сама поина „Руских Новиных“ побива их злобни притварки.

Надалей дякован мѣшине нашому Преосвященному Владики, котри як велики руски патриот и добри пастир свойого стада потримал Руски Новини, кед их „Просвита“ далей издавац не могла и з пельку пожертвовности обновиет их и до нешка ше за них стара. Паметайме добре, же да не було Преосвященного Владики, ми би нешка у таких чежких часох остали без слоих поштиох, без того шветла присвити, поуки и поради, котре воли до руских обиснох приноси.

10 роки чежкеи работи на просвитним полю руского народа навршели наше поини и тот ювинеи требало би достойно преславиц. А як? Горуне и давне жадане редактора вст, да ше Руски Новини повекшало. До терз

вои то не можол зробиц, и то пре маике число предплатинок. Да наше поини буду векши, треба голем 200—300 нових и шорових предплатинок. А то мож поспитици, бо ище ест цельо руски хижки, котри би новини могли тримац, а дотераз их не предплатуцо. Зато терз поивуеме наших предплатинок и шижких приятельох рускеи просвити, да предаю наших предплатинок. Кед би лем кажди третициквартѣ наш предплатник нашол

ище едного нового предплатника, такой би од нового року вишли „Руски Новини“ векши. И то би була найлепша преслави их 10-рочного ювинеи и найлепши знак признањи од страни руского народа.

Прето шижки свидоми Русини до работи за „Руски Новини!“ Гледайте нових предплатинок, розшируйце „Руски Новини“ од хижки до хижки. То патриотска дѣлужносц каждого Русина, а хасел од того будзе мац цали наш руски народ.

РЕДАКТОР.

Мир и наоружане.

Пигда ше озда тельо медзи политицарамѣ не беседовало о миру як лѣшка. А позната в стар, же человек пельо гурторѣ о тим, цо му хибѣ, цого нема. Так и терашня политика. Нашо терашни державни пождове тримаю ше старей латинскеи присловки: „Кед сцени мац мир, бун готови на войну“.

Ето французски новини пишѣ, же у новим немецким бюджету за 1935. рок поставена силна сума од 30 милиярди лем за зосни потреби (наш цали бюджет нема ани 10 милиярди!). У Потсдаму при Берлину збудовано пельки воени аэродром (место дзе аероплани стапало и одкаль одлетаю), але не на жми, лем под жемѣ зато, да неприятельски аероплани не можѣ немским начкодзиц, да их не можѣ бомбардовац. Немецка войска нешка така мощна, яка була 1914. року, кед почала шветова война.

Так пишѣ французски новини.

Але и сама Французка не мирѣ. И ей видатки на войску будѣ на рок за два и пол милиярди динари, векши як тогорочни.

Италиа будѣ зат два нови велики воени ладѣ и розуми ше, — сие мир!

Большевики тиж не заостанало, дармо же ше знало представяц як най-

векши миротворци и прителе художних. На тайним засиданю большевницка влада одредзела 750 милиони златни рублѣ за будову нових ладѣох на Балтийским морѣ, (то процѣ Польскеи и Немецкеи) и за нових 5.000 нових аеропланох бомбанох, котри маю чувац западни граници большевницкого иска.

Непрестано повекшуѣ свою воену силу и шитосца. Сѣ видатки на оружане од 1913. року парохли векши як три рази.

За будущу войну видумѣо ше шие нови шнаходи. И так Немци видумали терз якѣи отровну прашину. То ище горше як отровни гас, бо гас ше фришко розидзе, а тот отровна прашина може ше тримац у послухѣ за седем дѣи и дзе вона паидзе, шижко цо живе мѣши лѣгнѣиц.

Жк видзѣме, наисце ше держави издаю цо теи латинскеи присловки: Кед сцени мир приравяиц ше за войну.

Але то не значи, же война такой будзе. Войни ницго не сие, кажди ше ей боѣ, а ту тому криза так приисла шмет, же од теи векшеи войни не треба. Медзи державами, котри широ жадаю кем мир ест и наша Югославия. То ше указало бани з нагоди нецощѣней шмерци на

шого Краля Александра. У вельким своім болю Югославия остала мирна. Нашо наоружане ест таке, яке каждая держава муши мац. Ми ніч цудзого не хадаме, а своєю чунаме.

И кед би шницкі держави, и народи думали нем на то, да своєю чунаю, за цудзим не іду, кед би ше не обегопали, котро будзе моннейша и да дрүтим заповседа, вец би ніхто не думал на войну и не тротели би ше теі миллиарди на цүсте наоружаване. А то будзе теди, кед ше политика будзе ровнац по християнским закону любові ту ближньому.

Прето мушме и ту наглаши: Лем християнска вира, кед вона будзе жива у шерцох пельких политичарох и управлячох швета, ост едіна и найлекша гаранция за мир межди народами. Итваскей, лепшей гаранції нет и не може буц!

Дакончени вельки французско-німецкі спор.

Уж вецей півнаци шветово новини шіочох тельо не писали, як о так званим „Сарским питаю“. Ствар е у тим, же по войни Французии окуицвали бара богатк німецк край коло рики Саря и по Версайским уговору з Німецку, маю право тримац тот теритотий до януара 1935. року. Не вельки то фінат жемі, але ма барз вельки копальні угля, прето би то и ясна и друга держава стала мац своєю власцу. У януару ма буц народни пельбисциг (народне гласане) о тим, чи есту жетелье Сарского краю припаднуи Німецкей чи Французкей. Французи ше бали, же гласане вилдае проти ніх, бо жони уложели до сар-

ских копальнох угля велькі капиталі. А кед би гласане далкии случайом вилдаю проти Німецкей, Немци би на мирни способ не дали той своєї жемі Французом. И так тот сарске питање бара угрожалло мир у Европи. — Тереза і Римү жиню, же там ше акцпа делегати Французкей и Німецкей на догваряія о том питаю. Догваряія фризико а успіхом закончени и делегати уж потписали догварку, же кед би ше жительство Саря у януару кудшого року вилдело за Німецку (а скоро цалком готове, же так будзе), вец ма Німецка плавиц Французкий 9000 милийонм франки одчкодоляна за французкий капитал уложени у Саря. На тот способ ушорене едно од најчужших питаюх шветовей политикі.

Большевики ше вабиваю.

У Москви заштрелал член большевицкей странки Леонид Николаев прелянка петроградских большевицкох Сергея Кирова. Тут Киров бул блиски приятель Сталина, диктатора большевицкей держави и за случай шмерца Сталина мал го вакалязят. Пяшу новини, же убойник Николаев забил Кирова у мену едісей тайней процибольшевицкей організації, котра ржала себе за задачу позабивац шницких главних большевицких вождох. Вельо невинах людзох уж позвоверано.

Китайци проци комунистох.

У южних Китаю ніче тиреа война межди комунистами, котрих подперко московски большевики, и народну китайску Армию. Комунисти були у остатних борбах побити и почели на каей фронті саєцац. У тих борбах погнаула 10.000 комунистох.

Свадба на кральовским двору.

У Лондону було винчане наймладшого сина английского краля Юрия зос греческу принцесу Марину. Винчане ше одбуло з вельку парадоу. Цали Лондон, варош од 8 милийон души, бул прикрашени з кветом и заставами. Милийони народу припатрало ше свадебеному походу, кед кивла до кральовскей каплиці на винчане, котре було по наших восточних обряду, бо принцеса Марина православней вири. По винчаню були на кральовским дворе два полудзєнка: Еден за 98 особи ту була Ан-

глийска кральовска пара з 78 члєпох кральовских фамилийох (бул и ланц Кіма Намисник Й. В. Павло) На другим полудзєнку було 800 особи. Едно ше зос славицх элєксих танєрох английского двора. Младята достали зос кадей Англиі безчислени драги дарунки.

Земледілци у большев. держави.

Земледілски вопрос, можеме шлєбодно говєси, найважнейши вопрос Русіі, уж од давна, а особливо у нешкєннї часи большевицкей вїлади. Земледілци були уж у парєви часи барз незадобольни зос владаньом, яке теди було. Цар и богати панове на своїх бельних добрых мучели земледілца, привєднї го до того, да дзвїтне револуцію и зруци зос себе тоту терху. Теі, але место едней биди пришла друга, ише бєйша ише чужша. Як звычайно земледілци послужели добре гна, котри ше на їх хрибце домогли благіци и котри обрачєли вец байонети проци тих, котри им помогли. И як то звычайно пєшка у шветє на власц пришли Жидзи, котри себе зєлм жєна вжати слаєнєски (Троцки, Зиносє, Сталин, Шитвиноє-Франкєшнїтаїн, Елихєр, Ворошилов, Долгалєвски, Розєнберг и т.д.) Вони одняли народу жєм и прєглатєли ю держависко (социализация) и на тот способ ушчїтожели земледілски стан у Русіі. Док єднєрей земледілци мали токєм хлеба, немка вони остєли цо значи „раїє“ на жєми. То не знами, же треба да ше назад браци парєска власц и диктатура богачих панох. Не! Але треба да ше сошїятнї бопрос земледілца у Русіі рїши на його праби хасєн. Да ше не „допїши“ прєвласцєні панох ані роботийох, але да ше да шлєбода єкономєско-ду розвїццє и єдних и других и да ше поштїю основни права роботного и худобного земледілца. Панове и цар скорєй, а терез жидо-комунисти не даю земледілцү шлєбодно дїхат и єцү од шлого справиц громаду „пролетєрох“ — худоби, котра будзе жиц од милосєи держави и робитц того, цо им жидовски панове запобедаю.

Уж у шнімочєнї „Україна у позурох жбири“ а потим у вопросү „Щоєа Руско-

С. Саламон:

Вражєня з вакацийох.

Прєц до горох не значи прєз цали днї на слунку лєжац над рїку. Не висц ані на єден високі верх, цо голєм за младих випатра чудє. Нєшка у добє спортох и туризму то як да обовязок. И прето „кїлєйка“ (жєлєзїшчєк) прєвожує крем дрєна и масл „нацїрєвнїкох“, котри глєдаю нови крайпїєдї, нови вражєня и ваповнаваю ше з жєму. Нєрає ше приходяи на „прогульокох“ (кєлєгох) вєлєкї трудносци подєсцї, та у поравнаю з хасном и прєкїпосцами вони чєзятнї.

Недалєко Підлїчєго находза ше верх Трофа (кїло 1700 м.), Високї (1805), Сївуля (1815.) Лопушна, Серєднї и др. Вїбралї зме ше на Високї. Рано коло цєтєй годзини сїдїмкї Треба плацїд за вєстї до лесох. Шєсцє, же мамє пєвкїжї. Идємє поарї поток. Слунко прївїтнє остатнїх днєох дрєдава волї до маршї, и ми ше завжато пушамє на арагу. За пєцї годзин може ше дїєст. На плацєх торби з єлєм, на лїдїх радєсцї, на ногох добри цїсєлї. Прєз тих стварох нет ше цо и вїбєрац на драгу. Глїбокї ярк, а по шлюму прєз якїнїк час добра драга зрїбєна з длу-

гоких цїлєнїцєх. По правим боку нам хрибєт Матачїв и по шлюку вєдзє драга до нашєй жєсї, та ми волїмє трїмат ше води и од часу до часу опївїтїц ше. По глїбшє заходїмє до слїбїнїя то зєє рїдїнї и цєнїнї.

По трєгодзїновим ходу доходямє до подвожа самєй гори. Имитєзятнї верх зос слодку абросїтї зос ємєрєкїми, у шїтрєлку и хосєлєрєвїну, а сам єсєрх голї камєнь

Заходїмє до пастїрєскєй колїбї. Пастїрє абросїтї, у кошульнх намїчєнїх у холїмажї (прє ишї), але тїк прївїтїлє бєшєдує з нами „чїзїю новїнї, сївєдомї... А коло „другєй Богородїцї“ (21-IX-) будє жєнїц євїк и другє бїдлє. На шїтрєду колїбї розлєжєнї огєнь (ватра), котру потрїмуєм од початку нашї аж до ковїц, и не шмє ше ю загашїц, бо ше може дацє злого стєц.

Указує нам драгу: трєба єсц под брєг Серєднї, а отамаль аж на Високї. Крижївї драга вїлатрї на длугош, же пол годзїнї ходу.

По одпочїнку при лєтоку дзвїгамє ше. Покупцїк подувє лєгкї вїтор и удєгнєвє сївїцїц ше по сєрпєнтїнох, зрєбєнїх у вошїн. Поступамїмє чутїц, бї бєшєдє чїкєдї у дражє. Ставацї на шлєбодє. Шєрпу чїкєдї не ровнєомїрє дїхамє. З лєвог боку охажїамї

Сєрєднї и чупрє євїцєх, кїлєкох и крєвох, цєпїтїцу на „волонїнї“.

Тєрєз уж сам камєнь голї, голїчкї. Дзвїє шїцїкє. Горе алупкє вїрнє як вєс, єднїц лїанєрєвїцкї крєм нас и вєлєкїх рїбох мушкєх, котри ше круцє кїло чїчєрох бїдлє, аїб глєдаю кїкїнїк док.

200 мєтри нїшє од самогї верху находї шє малє жрїдлє, єднїц вїдї ту — шєдрє вїгрїдї за шїцкї трудї прємєщєнї на аражє. Жївїнї як лїд. Збєра ше у долїнї вїкєпанєй под брєгок, але то нєсї.

Ми на самогї верху. Кїждї ше мушї вїдїлїц за єлєцї кєстєвїнї на нївїєннєй вїшїносї 1805 м. Под нами за верхом сїрїлє ше Підлїчє и швєт, цо остєл долу. Як то дєлєкє шїцїкє!... З другог боку на вєсєк за Игрївїцєм стїрчї євїтрї трїкутїнї Сївулї и другї жєркї, а далєй на право нєсїмє Горанєх у прїкраснїх бєлєвїх лєшох. Шїцкє опївїцїєнє у слунку. На сївєр далєкї ровїнї.

Шєдїмє на горїцїмє камєню оброслєму з жєлєзїнїм и чєрєвнїм вохом. Мох як шє ше дрєвїшчєчєлї, ма запєх фїлїцєх. Крєм того лїцє лєнїшкї грубї, густї и малкї шє шлєгєвок з прєкрасно вїшїгрїшєнїм лїсцєм и ише

Японська війна? — оброблене положення земледільства і земледільців у повоєнних країнах Росії. У повісті книжочки МОСК-а «Валал у Русії» (Self in Rusij) уявлено приклади так, же нам тогочасні книжочки довели дабаю у часосці прабу сліду прилихоу у нешканисей «латіонки» Русії. Ноба книжочка приказує нам положення селянох у царей Русії і розділено у штирох часох толкує над наслідки до котрих привела непросвіщеносці земледільца, котри не знали у праби час, кого повин на своїм хрибту.

Найперше описує ше у тей книжочці кратка история земледільського положення пред революцію. Ту приказани шором шницки буні земледільцох, котри приводеши до вше чужшого положення.

Дликий приказане положення пред саму революцію і у часох революції. Приказано точно революція 1905. року (по Руско-Японської війни у котрей Русія пострадала) і 1917. року (уничтожене царство і власи комуністох). І на коню розвине самей революції 1917. року, приходжене Леніна на власи і пригласеніє Союзу Советских Социалистических Республик (СССР). Приказане одпошеніє Українох, Білорусох і Сибирітох гу большевизіей власи. Описана війна между червеноу комуністичну армату і так боланих «біло-гардійцох» (ген. Врангел, Колтак, Денікин) у Сибирії і на коню припаси «білоу» революції, котрашла затім да оуба царство.

Шк третя часці приказане майзерне положення земледільцох у Советской Русії. 1920. року Ленін пригласен «Нову Економіску Политіку» (НЭП), котра дала «ушорні» Русію. Але і сама комуністи буні незадовольна дос толку політику, бо им требало вельо пенсати на плацане своїх агентох розшати по цілим шибце, котри мало організобац земледільцох, робітніцох, а у остатні часці і інтелігентох до тайних комуністичних «тройцох». Вони мало задачу буніи народи і приправіи шбетобу комуністичну революцію. Понже за тоги часи агенти, па сиши новими і книжки, па основані бшені-яких шубох і дружбох, требало сиши мільярди рубльоу, а дахго то знак дүши по-скадаці. І паче 1929. року преставел Сталін «пятилетку» т. в. програм котри ше да бисси за цей роки. У тиз програму

стой одніи шницку жем земледільцоу і дацію до рукох держави, котра оспус у кождим балаче комисію котра будзе «управляти» з жемоу. Шницки земледільци дүши робит так цік то комисія одредзи. По жатві шницоу урожай побере держава за себе а кождому зохаби лем тельо. Вельо комисія дүма, же му будзе досці за живот. Так земледільци дүши ше ціли роки зноу і грашии же би жидо-комуністи будовали по Паризу і Нити папати, а параст най умера од гладу. Прето сто така криза наступела не лем при Царі але і у царя шибце.

Па іраю приходзи штирты часці, котра над приказує живот на Балачі і ширене комуністичней «просвити». Комуністи будую шницки школи, уні дзєци читати і писати. Кед кто научели, дабаю им до рукох найстрашнейше оружия і стробу: «Комуністичну літературу» — «либілні» і безбожні книжки і побиши, котри беслатно дзєля і розрукую у вельо мільйони числох. Дзєци од седмого року бере держава гу себе і учи их за свої агентоу, або за поворних земледільцох і робітніцох.

Бара потрібно і при нас, да ше і ми шницку одреме кождей пропаганди, котра не уи і при нас зявела. Не доущме, да нам ше губи младак! Досці було мирного припатраці і шибача а главу. Ми не мушкме організобац і сиущи до оштрой борби проци шницкими шницкими шибачими шибачими. Ми а шма мушкме обраховаці! Не шикме доущиці, ані одней безбожней і «дичней» книжки і по-вниці да преїдзе праг нашого дому! До ошці зос шк, кед шикме сами да до отня не поїдаеме!

Прето треба да у недостатку такой книжочки на нашей бешеді, пригласіи тоту малку «Валал у Русії» (Self in Rusij) писану на горватским язичу. Праторуєме шницку до тєраш видаці 11 книжочки «Модерней Социалней Книжички», котра себе вжала за вачачу, да вис доору штампіи уничтожує безбожну жидовско-комуністичну пропаганду у Югославії.

СТАРИ ДЛУЖНІЦИ ПОСИЛАЙЦЕ ПРЕДПЛАТУ!

«Ніщо нам лихо шк пригоді...»
Кед зме шили а доса треба ше було сиущоваці през «зуб». Страшна драга за шницких, котри знаю цо то знача войсці до високой трави, дзе бул зос, а дзе шце дрєва не повнвожєши зошнїцим. Дүмаце, же ставіте на тверду жем, а воно — гол — до дзєри зароспутай і жаруцаей а верха ят «ланка» на медведзох, з котрей ше лядво може вийсці.

Не шце ше вериці, же дакеди ту людзе були Лам за новкох, медведзох, дзєци шивіці — така драга, а не за нашу варошки ноги.

Виходаели зме коло штири годзини, а не зрїбєли вєцей, як два километра.
И кед зме зшїли до рєки, одишнулі... Па конду на жєма... Рива опивіцєна. Вода ше шивіцєла як прядивє шивіцєло. Инак була вона жєлєзє, дзєци (од паба може) белєва, а тєраш...

Преходїме на други бок води і богати на дүши врашаме ше замучєна і вразнїма жалуткєма пєрадо до дому.

(Конєп.)

Виява.

З шкима ше шибачими служба нашо одступіши од бири своєй доказує і найновша пропаганда одступіши недоконченого, истеричного богослова Виславски, котри пред пару тижнями охабєл свою биру прадіовску і прешол на сербско-православну биру.

Вон ше уммєлєл у нашим честним народу тєрашнї: же на сербско-православну биру прешол на нагбарїне п. о. Дра Костельника Габра, і же неодрута і вон преїдзе на сербску православноу биру, а так исто і панотїоубє Винадєс и Буїла.

На такі безочлїві плєтєи честия людзє не ошїдало ше, але пре народ наш, котрому з такими брєхнями баламуца його мир і биру на розширене шкїм рускому народу, же ми п. о. Костельник Г. у писму од 26. XII. 1924. р. пише: «Я нігда ані Виславского, ані нікого не нагварил, да преїдзе на «православну» биру. А кед ше пон даїдзє з таким хвалєл, та то його ствар а не моя... То сом, цо сом шше бул».

На умрєне нашим людзом то на шбу дабам, да ше знало чубац таких бовіцох у обєчєй скорї.

Подписани п. о. Буїла з презрєнїєм на такє не одвитуєме.

Ст. Вєрбас з. XII. 1934.

Дюра Винадєс, парох

Нашо дописи

Прєслава св. Иосафата у Загребу.

Загреб, 3. XII. 1934.

Дня 2. дєцємбра прєславєни на торжєствєни спєсєб дзєць св. шивіцєномучєника Иосафата. Прєслава започата 1. дєцємбра з Всєношним на 8 годзин вєчєр, а на хору шивіцєли греко-кат. учєники загрєбских штрєднїх школох под водєством проф. Сабалоша.

Главни дзєць прєславєн бун 2. дєцємбра. На пол 10 каноник Др. Шимрак служєл Вєлькє Службу Божу зос вєлькє асїстєнцию. На корушу шивіцєл «Кирило-Мєтодов хор».

По Евангєлії отриман Др. Шимрак красну казань о значєнїю шєшкєйшого торжєства. Др. Шимрак приказує, як злоба і мєржєня Жидоу цапнали Исуса Христа да поїдзе од нїх і да ше поцапє до лүстєнї. Мєржєли Жидзи Госнода Исуса Христа прєто, бо вон не пришол на швєт зато, да оспєє жидовскє царство на жєми. Вон приходзи на швєт да го зєднїи у Своєй св. Цєрквї, і лєбови.

чудвейшїма кєнєцєма, рошєнє мєдєи камєнєом. — Па добрим полудєнєку — добри оцночїроу.

Шпрєкожєна вїпатрєла ту всєлєна. Вїпацї рїтєк і танц слунєа. И по камєнїєтїх верхох і долох і до вашєй пукашлєоснї. Та не знац прєцї — розкопуюцї ше у слунєчєних кушєох — приходзєла нам дүма, да ше цо скорєй вїбєраме: може ше захмарїц нєбо, а слүшє шивіцєко зєйсц.

Коло 4. годзин вїбєраме ше пєзад. Тєраш будзєме ше врацац прєз Матєчїна. Дрєжєк о вочатку прєз прєкрасну густу коєодєрєвїну Камєнє шцє вїсє. Цїпєли шїрнїя і зчу-хуєо ше. У бєшєдї, у шєсїй крачємє а новїма уж дүмєма о домє і сладкїм снє. «Васокя» у пошлєднїєвом слунєку шцє лєшпа вїпатрєла тєраш, кєд зме ю уж охабїлї. Неодруго зєйкнє нам а очєх. Кєд слүшєо зєйцє обвїсє мєгдє об главу і воно зєшпї.

Страцєли зме знак і зєблүкєлєм. Шцєпє одно: Мєшлєчєк ше дзєвїцїцї вїсоко на вєбє і прєз конєри ошлїцєує драгу. Напрєдєк... бїло єднєгласєє гєсло. Прєїт камєнєох, прєз повалєни дрєва, прєз грєлї і гушєву врєходїмє а дүмєку плєстєнох:

У старим поганским вику каждая держава мала своју державну анру, мала својих богох. И кад держава освоила дајки нови крај, примала и богох того краја. Так Грци мали тельо богох, же им ани мена ани числа не знали...

Але Исус Христос зос своєю Науку знавель шикки хривовирня и основал Свято Євангу, Святу, Соборну (Католику) и Апостолску Церкву на моцим фундаменту — св. Петрови и Його наслідників.

Але людзе вше остали людзе. На кеди дажда держава замоцнела, дораз цароле спели од Церкви зробил свою служницю. Так страдал восток од византийских царох. То спробовали и у старей Пемецкей. Исти случай маме и у Французкей. Христова Церква допушчала да скоро цали восток однаде од ней. Вона през 20 століття показує єдинство и любов межи народами. Вона за тот свой идеал пойдзе кед заш будзе потрібно и до катакомбох, але ани єдного слова невинувати од Науки Христовей.

Просто чуєце пешка у швецє: католицка Церква не национална, процидержавна, интернационална, чарна интернационална и т. д. Церква є не процинационална або процидержавна. Вона назе за тим, да каждый ей член затрима и зачува свою народност, любов гү своєюму. Церква на задачу окресан зос того национализму шикко, цо зме, вона ма викоретиц жєлєли и безумни шовинизм, бо шикки народи од Бога и за Бога створени!..

Его єден од апостолох тей св. Церкви, єден од єй борцох за єдинєне у Христу Господу бун и св. Йосафат Кунцевич, котри на пєлканїи дзєнь 1623. року спаднул од збойнїшких рүкох, од рүкох плацєних агентаторох. Вєльки борец св. Сосдинєня спаднул и зос своєю кровю натонєл темєлї Христовей Церкви. Вон потпердзєл слова Учитєля — «и бїду вас прєганиц!»

Слова дра Шимрака глїбоко потрясли шикких присутних, котрих бїло тельо, же церква бїла як пабита.

«Кирило-Методийов Хор».

Дня 5. децембра одходзи наш «Кирило-Методийов хор» на путобанє до Бєограду и по Сриме и Славонїи. Хор ма тєраз 60 членох. Зос хором як шє дознаваме, мал бї поїсц и наш Преосвященї Владїка, кед же му драбе допуци.

Програм концергох таки:

Дня 6. децембра концерт у Бєоград у згради «Кожарчева задужбина».

Дня 7. децембра концерт у Земуну.

Дня 8. децембра концерт у Бєоград у церквї св. Кирила и Методїя.

Дня 9. децембра концерт у Шиду.
Дня 10. децембра концерт у Осєку.
Дня 11. децембра концерт у Броду.
Дня 12. децем. концерт у Белобару.
Дня 17. децем. концерт у Крижевцоб.

Братом видяном указує шє шумна нагода, да у своєм месєцє учїю тот наш найвєльши хор. Наздаваме шє, же то нашо Шидяне дочекало так, як то нем Русини знаю.

Дня 8. децембра поїдзе хор на Опшєнац на гроб цешого пок. Краля Александра, дє положи стриберни бєнєц и мраморну плакету. Парастос зос Опшєнцу будзе прєношовац Бєоградски радио па на то опоминамє наших читатєльох — радио слүхачох.

М. ИВАН.

Руски Керестур.

† Кишєтьє Дюра.

Дня 10. XI. т. р. умар Кишєтьє Дюра у 38. року живота яо чєлвєк и другєй хороти, котру поднєл зос праву хрїстианску церкєвнїчєстє. Вон бул добри и богобойни члєвєк, а особєну пбожностє указовал гү Пречистей Дїви, на котру покладац шикку надїю до остатнєго часу. Уж чєско хори подїял шє да кдє того року зос паломництвом до мєст, дє Пречиста Дїва на особєни спосєб дєлї своєю ласки — до Лурду. Нїхто шє не називал, же вон годєн подвєсц чєжкєстє такей далєкей драги. Вон шє шєщєнїє вранєл радєстє, же могол бун у Лурду. Неодлуга хорота пошла на горєсє, алє вон и у вайчєжнїх болєох остал мирни и душевно вєдри и умар з молитву на устєх гү Лурдєкей Дїви, котрей прєа цалї живот так вїрно служєл. За собу охабї зашмүцєну жєгу и штєверо шикротєл, котрих охабєл красни приклад пбожностє и хрїстианского живота. — Ничвал му цамєг!

Коцур.

Комєморация Благопокойному Витєшкому Краљєви Александрєви I. Зєдинитєльєви.

На дзєнь 25. нємєбра т. р. вїрєдєлєл Мєстна Акция Апостолату св. Кирила и Мєфодїя комєморация Благопокойному Краљєви. На комєморация вжалє учєствєя красєнє число нашого народу и з тим Русинами у Коцуре укавали сочувствєя у вєлькей жалєстєи нашого отєчєствєя Югославїи. Вєлькє число народу укавало, як наш народ любєл своєюго любєго Отца — Благопокойного Витєшкогє Краля Зєдинитєля и як с одами своєюму отєчєствєу нашей милєй Югославїи.

Програм бул отворєнї з декламацияю писнї: «Русини над єдром Витєшкогє Краля Зєдинитєля» од п. Е. М. Тимка, а декламєвала п-чка Павлинка Яким. Потим тайнїк Секция п. Е. М. Тимко отрямал прєподєлялє о живєгу и работи Витєшкогє Краля Зєдинитєля Бє-

шєдє и Тимка бул вєсєй раз зрєривлєн од пуб. шикки зос вїковєвєльєм Витєшкому Краљєви Зєдинитєльєви Прєподавєтєл вїнєс дєскєлє мимєнти зос живєтє Витєшкогє Краля и пєгнєлєл любов Русинах гү Югославїи. «Ми шє гү зєбрєли — гүторєл п. Тимко — же бї амє у тїм грабєчнїм часу зєсєлє пошєвєдчєлє любов до Матєри-Югославїи к да укавємє же и шадєлї будємє тєтє, цо змє и до тєраз бїлє — долєши грабєчнєкє нашєй милєй Югославїи». По прєподавєнїи сїлє шє лєжалє од громкогє «Слєва» Витєшкому Краљєви Александрєви I. Зєдинитєльєви.

Потим булє приканєнє «Зєвєрчєнє Благо» од п. Ризича. Бєвєчє своєю ролї одбєвєлє бєрє добрє! Ролї бїлє так повєзєнї: Тук — п. Е. Тимко; Катїчка — Павлинка Матєч; Штєфєн — Вєлїжир Олєар; Тумра — Микєла Жилїнк; Бєра — Микєл Гардїя; Адвєкат — Янко Орос; Аза — Павлинка Хромїш; Стєха Павлинка Яким.

Пернї вїстєвї Апостолату св. Кирила и Мєфодїя покєлє краснє усєнї. Ми живїмє, же бї шє таки усєнї чєстє помєвєлє.

Коцурє.

Русини над єдром Витєшкогє Краля Зєдинитєля.

Шєрдє кам пукаю з болє прєвєльєкогє
Над Краљєвским єдром народ влєн алєчє,
Злєдїє забїлє Краля кам любєго
Шикки вшадєл чєрнє, шїро шикко влєчє!

З болє и жалєстєи цєлї здихує шикєт,
Страхємчитєнє полїє нашє першї,
Вичнїм сном спєчєлє Александр Пєрнї
Югославїяного рєду найкраснїи кєт!

Народ братєски Отца кєд своєюго грєци,
У жалєстєи смутнїи шїлїи прєлївєю
Зєц Югославїи вїрєностє припєтєлю
Рєдєлюбнїи Югославїянєски Русини!

Крали-Мучєнїєя спємнїя зачувамє,
Зєвїг Його свєтїя вєрно дєтрїмамє
И Югославїю чувєц вшє будємє
Бї зєстєвї мїлє вєсково дєвїнєкє

ЕВГЕНИЙ М. ТИМКО.

Наш меморандум

у ствари агентата из Й. П. Краля Александра приде на дневни шор Союза Народох в пєток 7. децембра. Як уж знамє, у тїм меморандуму оптужєлє наша влада Мадярєску, же вона найвєчєй вїновата за шмєри нашого Краля, бо помагала террєкстєох и вєви з мадярєкїма вєсєтємаи одруговали з Мадярєкей до Французкей.

Двоєс браца обєшєнї.

Ми свєчєсно писали, же у Палєсєу забїлїи в нєнї двоєс браца Марко и Микєла Драксїє доктора Мєжїчє. Тєрєл понї обїдєлє осудєнїя на шмєрє и обєшєнї. Сцїтєлє нх ад-служєкєнє карє.

Спрєвєдєлє банку.

Урїдїк Католичкєй Банки у Загребу Алєар кривєтворєл додєкє директорє банки и дєвїгнєл у вєдєнєй другєй банки а на рєхунєк Кат. Банки 200.000 Д З тїм пєнєжєм думєл спєкнєц до Южнєй Амєрїкє. Спрєвєдєлє на врємє од-крїгє и Алєар влєдєнїя вєдєлє зос Його братєм, котри му при тєй спрєвєдєкєи помагалє